

Alkohol a maso. Nebezpečí poškození

Rudolf Steiner

Esoterní hodina, Kolín nad Rýnem, 9. května 1912

Usilovnou prací na esoterních cvičeních, která jsou popsána v knize *Jak dosáhnout poznání vyšších světů* * a v jiných knihách, dosáhneme pokroku ve spirituálním poznání a vystupňování spirituálních sil. Musíme však dbát na různé praktické pokyny, které nám [v tom] pomůžou.

Zdravá únava nám nemusí bránit v tom, abychom s velkým napřením vůle prováděli koncentraci a meditaci. Naopak. Příroda tu z nás část úkolu snímá, protože otupuje vnější smyslové orgány a snižuje vnímavost vůči smyslovému světu. Cílem je vidět bez fyzických očí, slyšet bez fyzických uší, myslet bez fyzického mozku. Právě při únavě můžeme svou bytost prosvětlit a proteplit jasnými myšlenkami meditace.

Vystříhat se alkoholu je nutné; alkohol totiž pracuje zvenčí na Já žijícím a působícím v krvi. Meditace táhne ducha vzhůru a uvolňuje spojení s fyzickým tělem; alkohol ho táhne dolů a zpevňuje ho v těle.

Požívání masa způsobuje pozemskou těžkost ducha a jeho poutání na fyzické tělo; dává tělu příležitost, aby se na ducha pověsilo. Rostlinná strava klade na fyzické tělo vyšší nároky, takže je zaměstnáno a nemůže bránit duchu v jeho práci.

Co je však ještě způsobováno zdrženlivostí v požívání masa, zejména ryb?

Co je zlé na požívání masa, je přetrvávající účinek způsobení bolesti a zabití zvířat. Tato umučená zvířata se pak

* GA 10. Česky vyšlo jako součást knihy *O poznávání vyšších světů*, Baltazar, Praha 1993, a Michael, Sv. Kopeček 2000. (Pozn. vyd.) 1

vracejí v podobě bytostí, jež svou sílu obracejí proti tělům potomků těch, kteří je kdysi zabili. Bacily jsou znovuvtělená mučená a zabitá, pozřena zvířata." Díky cvičením dochází u esoterika ke změnám, kterým musí věnovat pozornost, nemá-li nastat poškození. V úvahu při tom připadají čtyři body.

Zprvė se proměňuje intelekt; mění se vedení myšlenek a také úsudek a paměť. Pro esoterika je pak obtížné uvádět běžným lidem všelijaké logické a všední důvody svého jednání, svých rozhodnutí. Takové zdůvodňování [pro něj] není vůbec nutné, neboť pravý esoterik v rozhodujícím okamžiku ví, co je správné učinit. Jestliže se však nemá na pozoru a z nedbalosti opomene cvičení kontroly myšlenek*, může se mu stát, že se jeho myšlenky zmatou.

Jsou nezralí lidé, kteří uspíší [svůj] esoterní vývoj a získají určitou moc nad ostatními lidmi; avšak v rozhodujícím okamžiku se zasune závora, dříve než spáchají větší škody.

Zadruhé se změní habitus, způsob projevoování se, mluvení, gestikulace. Tady se člověk musí mít ve své moci, aby jeho nervová soustava nepostupovala spolu s ním a on nepáchal všelijaké nepřipustné věci.

Zatřetí nesmí být přehnaným, chtivým tempem esoterního vývoje poškozeno fyzické tělo, jinak by případně mohlo dojít k akutnímu onemocnění, které je však vyléčitelné a prospěšné, protože dotyčného varuje.

V hebrejských mystériích platila zásada: Čtyři hledají cestu branou do chrámu, ale jen jeden jí dosáhne. Jen jeden se vyvíjí normálně díky zvláště důslednému a trpělivému postupu a dosáhne cíle. Ostatní, kteří na svůj esoterní vývoj příliš naléhají, docházejí újmy. Z toho vyplývá nutnost důsledného provádění vedlejších cvičení, která celého člověka harmonizují a upevňují.†

* Ke kontrole myšlenek viz např. Rudolf Steiner, *Esoterní hodiny 1904-1909*, Fabula 2011, s. 15nn. (Pozn. vyd.)

†K vedlejším cvičením viz Rudolf Steiner, *Esoterní hodiny 1904-1909*, s. 89n a

Existuje velké množství účinné meditační látky, zvláště v Bibli. Jsou to například slova o šestidenním díle stvoření v Genesi; život Mojžíšův s mnoha vznešenými okamžiky, například zjevení

Jahva v hořícím trnovém keři; příběhy evangelií, slova, jaká stojí na začátku Janova evangelia, nebo výroky jako „Jsem světlo světa“ - a mnoho jiných.

Takovou zvláště účinnou látkou k meditaci je první Pavlův list Timoteovi (3,16) v následujícím překladu:

Lze poznat tajemství cesty Boží.
Ten, kdož se zjevil skrze tělo,
jehož bytost však je o sobě duchem,
kohož poznat mohou jen andělé,
jenž však hlásán mohl být pohanům,
kdož živ je ve víře světa,
ten pozvednut je do sféry Duchů moudrosti.

To, co lidstvu mohli dát bódhisattvové, bylo inspirováno Duchy pohybu. To nejnižší, co vyzařovalo z Krista, pocházelo ze sféry hierarchie Duchů pohybu*. Kristus [sám] stojí nade všemi hierarchiemi - patří k Trojici.

GA 266/2

* V jiném zápise zde stojí *Duchů moudrosti*. (Pozn. vyd. něm. orig.)